

هوسه، عالی ترین تجلی احساسات و عواطف انسان عرب اهوازی

عبدالنبی قیم

از آنجایی که در هفته ها و روزهای اخیر در نتیجه محنت ها، رنج ها و خسارت های ناشی از سیل، ویدئوهایی از هوسه های مردم عرب شهرها و روستاهای مختلف در شبکه های اجتماعی پخش شده و مورد توجه بسیاری از دوستان غیر عرب قرار گرفته و در این خصوص سؤال های متعددی را مطرح کرده اند، نوشته زیر جهت آشنایی هر چه بیشتر با «هوسه» ارائه می گردد.

هوسه عالی ترین تجلی احساسات و عواطف انسان عرب اهوازی است.

قدمت و منشأ هوسه، ریشه در اعماق تاریخ دارد و عمری به درازی عمر شعر دارد. هوسه به هنگام مواجهه و رویارویی با شدائد و سختی های روزگار، به منظور ارتقاء عزم و اراده و به هنگام رویارویی با دشمن در میان نبرد به منظور بالا بردن اعتماد بنفس و تضعیف روحیه دشمن، و همچنین به هنگام پیروزی بر شدائد و سختی های روزگار و یا پیروزی بر دشمن خوانده می شود.

از این رو در بسیاری از مواقع هوسه پیام آور پیروزی و مبشر غلبه بر خصم است. گاهی وقت ها نیز به هنگام فقدان انسان والامقام و ارزشمندی که وجود او منشأ خیر و برکت بوده، عرب، هوسه سر می دهد. در چنین حالتی انسان عرب، اوج ناراحتی خود را با هوسه بیان می کند.

از برجسته ترین ویژگی های هوسه، شکل جمعی آن است که به آن زیبایی و جلوه خاصی می بخشد.

هر چه تعداد شرکت کنندگان در هوسه بیشتر باشد، شکوه و جلال هوسه و عظمت آن بیشتر می شود. هوسه بر خلاف بسیاری از انواع هنر و نمایش های هنری، یک کار انفرادی نیست، بلکه یک کار جمعی است.

هوسه سرا که یا شاعر است یا استعداد شعر سرایی دارد، در حالی که با ندایی تک کلمه ای و یا «نخوه» افراد گرداگرد خود را به سکوت و توجه دعوت می کند، رباعی خود را با صدای بلند و با ریتم خاص بیان می کند.

هوسه سرایی کار هر کس نیست. هم باید شاعر و یا دارای قریحه شاعری باشد و هم باید بیان او بهترین باشد.

در چنین حالتی، حضار همه سراپا گوش هستند تا این که هوسه سرا به مصرع آخر برسد. جان کلام و چکیده سخن، در همین مصرع آخر نهفته است.

با خواندن مصرع آخر، حضار آن مصرع را نه یک بار بلکه چندین بار بر زبان می رانند، و در حالی که پای بر زمین می کوبند و اوج احساسات و عواطف خود را به نمایش می گذارند، در حلقه ای گرداگرد، هوسه سرا، مصرع مزبور را تکرار می کنند.

تکرار مصرع آخر و پای کوبی را اصطلاحاً «یزله» می گویند.

گاهی نیز هوسه سرا به منظور ایجاز و یا عدم ایجاد وقفه در شور و هیجان یزله کنندگان ، و یا در حالتی که آن ها قصد طی مسافتی را دارند، فقط مصرع آخر را هوسه سرا، سر می دهد و یزله کنندگان آن را تکرار می کنند.

آنچه به هوسه زیبایی و عظمت می بخشد، هلله و غریو شادی زنان است که از یک طرف عزم و اراده یزله کنندگان را دو چندان می کند و از طرف دیگر، دیگران را به وجد و شوق می آورد.

هوسه به مصداق این سخن که هر چه از دل بر آید بر دل نشیند، آن چنان حماسی، قهرمانانه و شورانگیز است که به قول بزرگ ترهای ما، هر انسان آزاده و شریفی را غیرتی کرده او را از جا می کند.

برخی هوسه ها آن چنان شیوا، حماسی ، پر معنی و قوی هستند و یزله کنندگان آن چنان موزون و با شور و شوق یزله می کنند، که موی بدن انسان از عظمت آن ها راست می شود، و اشک شوق در چشمان حلقه می زند.

<https://www.asriran.com/fa/news/663876>